Raadsvoorstel
Openbaar

Onderwerp
Naamgeving Kapitein Bestebreurtje-tunnel

Opsteller	Tim Wachelder	**Collegebesluit**	17 september 2024
Programma	Cultuur en Cultureel erfgoed	**Behandeldatum Raad**	13 november 2024
Portefeuillehouder	T.F.A. van Elferen	**Status**	Openbaar

Samenvatting
Voorstel om de Kapitein Bestebreurtje-tunnel als openbare ruimte vast te stellen.

Voorstel
1. Overeenkomstig bijgaande tekening met nummer 586116 aan de gekleurde openbare ruimte van het type ‘kunstwerk’ in de woonplaats Lent de volgende naam te geven: Kapitein Bestebreurtje-tunnel.
2. Overeenkomstig bijgaande tekening met nummer 586137 de geometrie van de Nel Petersstraat aan te passen.
3. Het besluit in werking te laten treden op de dag na publicatie.

Aanleiding
Het is dit jaar 80 jaar geleden dat operatie Market Garden plaatsvond. Kapitein Arie Bestebreurtje ondersteunde operatie Market als onderdeel van een zogenaamd Jedburgh-team. Dit waren speciaal getrainde teams die door de Britse Special Operations Executive (SOE) en de Amerikaanse Office of Strategic Services (OSS) achter de vijandelijke linies werden geparachuteerd om Europa te helpen bevrijden van de Duitsers.
Het is daarom een mooi moment om in 2024 een straatnaam aan hem te geven. Zijn naam was al langer een optie voor een straatnaam en stond om die reden op een reservelijst. De heer R.E. Essers deed eind 2023 de suggestie om de tunnel die tussen Woenderskamp en Hof van Holland onder de Generaal James Gavinsingel doorloopt te noemen naar Kapitein Bestebreurtje.

Arie Bestebreurtje (1916-1983) had tijdens operatie Market Garden het bevel over een Jedburghteam van drie personen. Zijn twee teamleden waren de Amerikaanse luitenant George M. Verhaeghe en de Amerikaanse sergeant Willard ‘Bud’ Beynon. Het driekoppige team, met als codenaam Clarence, moest verbinding leggen tussen het lokale verzet en de geallieerden. Bestebreurtje was toegevoegd aan de staf van generaal Gavin, de bevelhebber van de 82e Airborne Division. Hij kende Nijmegen en de omgeving namelijk goed. Verder was het een voordeel in de communicatie met het verzet dat hij Nederlands sprak. Bestebreurtje landde met zijn team op 17 september 1944 bij Groesbeek. Daar redde hij niet veel later generaal Gavin het leven door een Duitse machinegeweerpost uit te schakelen.

In de dagen daarna speelde Bestebreurtje een ondersteunende rol bij de verovering van de Nijmeegse Waalbrug en het organiseren van lokale verzetsmensen. Gedurende het laatste deel van de Tweede Wereldoorlog was hij nog betrokken bij acties van andere Jedburghteams. Na de oorlog emigreerde Arie Bestebreurtje naar Amerika. Hij overleed op

Opgesteld door Tim Wachelder, 0650003764, t.wachelder@nijmegen.nl

21 januari 1983 in Charlottesville toen hij tijdens het schaatsen door het ijs zakte en verdronk.

Beoogde impact
Een goede naamgeving van de openbare ruimte in Nijmegen.
Dit sluit aan op het volgende doel in de Stadsbegroting onder 'Bereikbaarheid':
"1.5 We brengen en houden de kwaliteit van de infrastructuur, weginrichting en civiele kunstwerken op orde." En op de activiteit: "We verwerken wijzigingen in het areaal (bijvoorbeeld nieuwe straten toevoegen)."

Argumenten
1.1. Het wettelijk kader voor het vaststellen van naamgeving is geregeld in de Verordening naamgeving en nummering (adressen).
1.2. De tunnel tussen de Michelangelostraat en de Nel Petersstraat in Lent heeft nog geen naam.
1.3. Kapitein Arie Bestebreurtje was actief tijdens operatie Market Garden. In 2024 is deze operatie tachtig jaar geleden. Een goed moment om hem te eren.
1.4. De locatie van de tunnel past bij de naam. Deze loopt onder de Generaal James Gavinsingel door. Hij was de bevelhebber van Kapitein Bestebreurtje tijdens operatie Market Garden. Verder grenst de Nel Petersstraat aan de tunnel. Deze straat is genoemd naar een vrouw in het verzet.
1.5. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor mensen met een beperking of voor het klimaat.
1.6. Dit voorstel heeft geen gevolgen op het gebied van inclusiviteit en toegankelijkheid.
2.1 Op deze manier wordt de weg die door de te benoemen tunnel loopt benoemd.
3.1 Op deze manier beslist de raad over de inwerkingtreding van het besluit.

Kanttekeningen
1.1 en 1.2 De weg die door de tunnel loopt zou ook Kapitein Bestebreurtje-tunnel genoemd kunnen worden, maar dan wordt het een korte straat. Hier is ervoor gekozen om in plaats daarvan de Nel Petersstraat door te trekken.

Fatale termijn
Het is dit jaar 80 jaar geleden dat operatie Market Garden plaatsvond.
Daarom zou het mooi zijn als het voorstel voor de Kapitein Bestebreurtje-tunnel ook in 2024 wordt vastgesteld. Het is daarom niet wenselijk om het voorstel door te schuiven naar een latere raadsvergadering.

Financiën
De kosten met betrekking tot de uitvoering van deze naamgeving worden gedekt door het beschikbare budget binnen het taakveld Burgerzaken van het programma Bestuur en Organisatie en wat betreft het maken en plaatsen van naamborden door het beschikbare budget binnen het taakveld Verkeer en Vervoer van het programma Bereikbaarheid.

Vervolg
- Dit besluit wordt bekendgemaakt in het gemeenteblad op overheid.nl.
- Daarnaast is er een lijst van "afnemers" betreffende naamgeving, zoals de hulpdiensten, PostNL, de NUON en de kaartbeheerders van diverse

(stads)plattegronden en navigatiesystemen. Deze worden eveneens geïnformeerd over de besluitvorming.
- Het vervaardigen en aanbrengen van naamborden wordt gerealiseerd volgens de kwaliteitseisen die de Gemeente Nijmegen daarvoor hanteert.

Bronnen

- Jelle Hooiveld, Operatie Jedburgh: geheime geallieerde missies in Nederland 1944-1945
- Boekje Pienter van de Koninklijke Landmacht
- Bestebreurtje, Arie Dirk "Harry" - TracesOfWar.nl
- Bronnen over 'Arie Dirk Bestebreurtje' - Netwerk Oorlogsbronnen
- baret van Capt. A. Bestebreurtje | Vrijheidsmuseum | CollectieGelderland

Bijlagen

- Besluit naamgeving Kapitein Bestebreurtje-tunnel
- Tekening met nummer 586116
- Tekening met nummer 586137
- B4 d.d. 26 december 2023 van R. Essers inzake Straatnaamgeving & idee voor nieuwe naam (Kapitein Bestebreurtje)